

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ

Збірник матеріалів

**XXVIII підсумкової науково-практичної
конференції викладачів**

24 лютого 2026

Київ 2026

УДК 061.3(063)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ: Збірник матеріалів XXVIII підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. Т.В. МАРЕНИ, Київ: МДУ, 2026. с. 353

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет вченою радою Маріупольського державного університету (протокол № 9 від 25 лютого 2026 року)

Редакційна колегія:

Голова Марена Т.В., в.о. ректора МДУ, кандидат економічних наук, доцент;

Члени редколегії Безчотнікова С.В., доктор філологічних наук, професор;
Задорожня-Княгницька Л.В., доктор педагогічних наук, професор;
Демидова Ю.О., проректор з науково-педагогічної роботи та молодіжної політики МДУ, кандидат педагогічних наук, доцент;
Калініна С. П., доктор економічних наук, професор;
Константинова Ю. В., кандидат історичних наук, доцент;
Марена Т.В., кандидат економічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи;
Мельничук І. В., кандидат філологічних наук, доцент;
Павленко О.Г., доктор філологічних наук, професор;
Пирлік Н. В., кандидат філологічних наук, доцент;
Романцов В.М., доктор історичних наук, професор;
Сабадаш Ю. С., доктор культурології, професор;
Тарасенко Д. Л., доктор економічних наук, професор.

Збірник містить матеріали XXVIII підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ, яка відбулася 24 лютого 2026 року в Маріупольському державному університеті.

У матеріалах висвітлені актуальні проблеми розвитку міжнародних відносин та зовнішньої політики, філософії та соціології, історії, економіки та менеджменту, права, екології, кібербезпеки, документознавства, культурології, журналістики, філології, літературознавства, методик викладання, педагогіки та психології.

Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам та здобувачам вищої освіти, а також усім, хто цікавиться сучасними проблемами науки та освіти.

Редакція не несе відповідальності за авторський стиль тез, опублікованих у збірнику.

© Маріупольський державний університет, 2026

Koverza Viktoriia
Ph.D in Economic sciences, Associate professor,
Associate Professor of the Department of Management and Finance
Mariupol State University

A SYSTEMIC APPROACH TO ENTERPRISE FINANCIAL MANAGEMENT UNDER WAR AND CRISIS CHALLENGES

The concept of «crisis» (from the greek krisis) means a «turning point» or «decision» and is often interpreted as a «sharp change» [1, p. 586]. An economic crisis at an enterprise leads to a decline in performance indicators and increases the risk of bankruptcy, which necessitates timely and well-grounded managerial decisions, referred to in the literature as «crisis management» or anti-crisis management. Under conditions of instability, financial resources become critically important; therefore, the formation of effective financial planning mechanisms and managerial decision-support tools becomes essential for enhancing enterprise resilience and competitiveness.

Anti-crisis management of an enterprise is considered a comprehensive system aimed at preventing or eliminating adverse phenomena in business operations through the full use of modern management potential [2]. Its main directions include monitoring and diagnosing the enterprise's condition, as well as developing strategies to enhance operational efficiency and ensure a stable financial position.

In conditions of uncertainty and constant crisis challenges, the development of an effective financial management toolkit becomes crucial for enhancing enterprise resilience and adaptability. While the classical financial paradigm focused on maximizing business value and resource efficiency, in a crisis environment the emphasis shifts to managerial flexibility, rapid response, and long-term financial stability [3].

A key task is the development of a systemic approach that includes: monitoring external and internal risks with scenario modeling of their impact on financial flows; the application of anti-crisis instruments (debt restructuring, cost optimization, reserve mobilization, and liquidity recovery); adaptive support for financial decisions through digitalization, process automation, and predictive analytics; and the strategic transformation of financial policy to ensure diversification of funding sources, integration of innovations, and long-term stability.

This approach illustrates the logic of transitioning from the diagnosis of crisis factors to the formation of a comprehensive system of managerial decisions (Fig. 1).

The central element of the proposed approach is a managerial decision-making mechanism based on continuous risk analysis, combining short-term stabilization measures with long-term

strategic objectives. The integration of these elements forms a flexible and resilient financial management system. For Ukrainian enterprises operating under a war-affected economy and post-war recovery, such a systemic approach can serve as the foundation for adaptive financial management, integrating anti-crisis practices with innovative development tools [4].

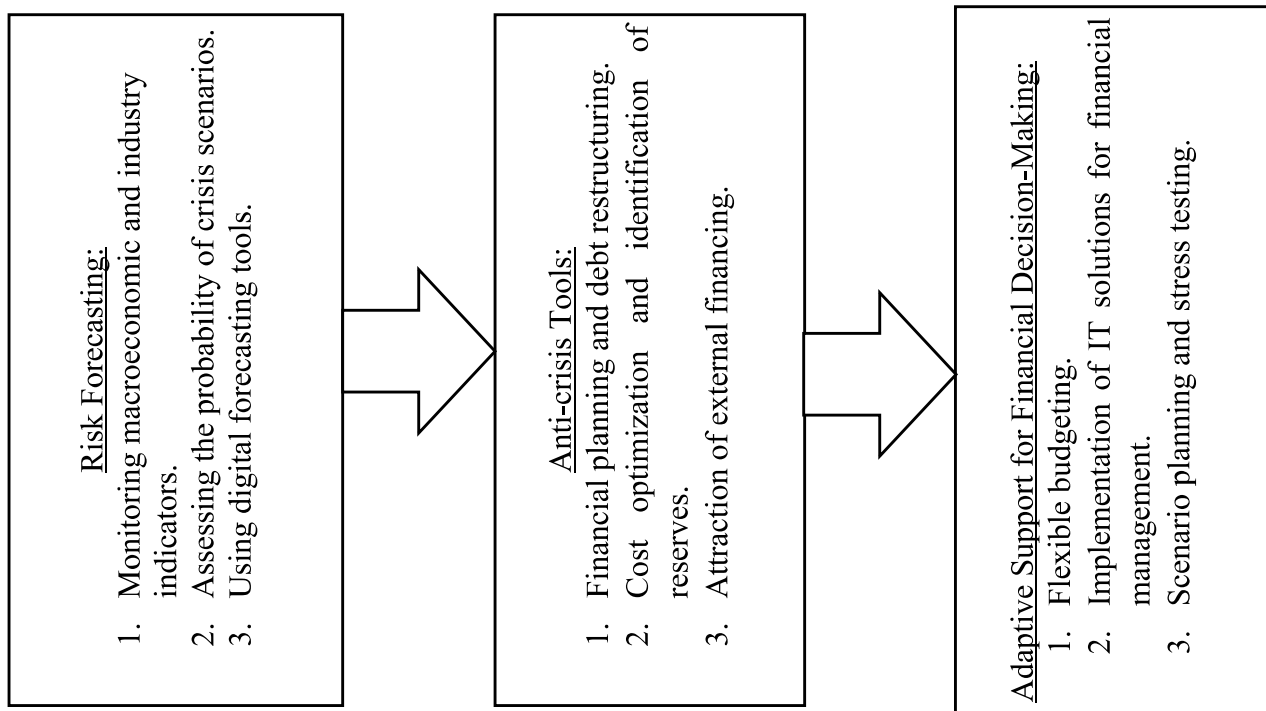

Fig. 1. Systemic approach to financial management under crisis challenges

Financial planning in Ukraine during the war and post-war period is shaped by unique challenges, including reduced economic activity, disrupted logistics chains, and increased uncertainty. For enterprises, priorities shift to maintaining liquidity, fulfilling financial obligations, and seeking alternative sources of funding. In this context, the role of risk management and digital financial management tools becomes increasingly important. In the post-war period, key tasks include restoring financial stability, attracting international resources, and developing long-term strategies. The proposed systemic approach to financial planning can serve as the foundation for adaptive management aimed at enhancing enterprise resilience and competitiveness.

The results indicate that the development of financial management in Ukraine requires the formation of a new managerial paradigm focused on combining strategic vision, innovative technologies, and adaptability to crisis conditions. Contemporary challenges act as a catalyst for the transformation of financial management, prompting enterprises to revise traditional approaches and implement systemic solutions. It is substantiated that the most effective response is a systemic approach that integrates risk forecasting, anti-crisis mechanisms, and strategic adaptation, ensuring

enhanced financial stability of enterprises during war and post-war transformations. Prospects for further development of financial management are associated with improving the institutional environment, digitalizing financial processes, expanding state support, and integrating into the international financial space, creating the foundation for long-term recovery and increased competitiveness of the national economy.

References

1. Міждисциплінарний словник з менеджменту: навч. посіб. / за ред. Д. М. Черваньова, О. І. Жилінської. Київ: Нічлава, 2011. 624 с.
2. Бланк І. А. Управління фінансовою безпекою підприємства. Київ: Ельга, Ніка-Центр, 2009. 784 с.
3. Ovcharuk O.M., Pereverziev S.S. Anti-crisis enterprise management: current aspects. *Scientific innovations and advanced technologies*. 2024. № 2(30). P. 887-899. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-2\(30\)-887-899](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-2(30)-887-899)
4. Kosova Tetiana, Arseniuk Nazar, Bui Pavlo. An adaptive financial mechanism for managing investments and the company's credit portfolio. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2022. Вип. 2(88). С. 103-108. DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2022-2-15>
5. Фінанси, облік, контроль та оподаткування: актуальні проблеми та перспективи розвитку: монографія [Електронний ресурс] / М.Т. Шендригоренко, О.В. Неізнестна, Л.Я. Шевченко, В.С. Коверза, О.А. Ємельянова, В.А. Янковський, А.О. Медун. Кривий Ріг: Вид. ДонНУЕТ, 2021. 99 с. ISBN 978-966-385-370-3 URL: <http://elibrary.donnuet.edu.ua/2315>